

Van: 10.2.e
Aan: [MinisterEZK](#)
Onderwerp: Coronacrisis hoe nu verder: maatregelen voor de technologische industrie
Datum: woensdag 15 april 2020 08:58:46
Bijlagen: [image001.jpg](#)
[FME Coronacrisis hoe nu verder.pdf](#)

Geachte heer Wiebes, beste Eric,

De coronacrisis raakt ons allemaal. Voor de technologische industrie – die sterk verweven is met het buitenland – heeft de crisis vergaande gevolgen. Om dit inzichtelijk te maken, hebben wij een agenda geschreven: *Coronacrisis hoe nu verder: maatregelen voor de technologische industrie*. Deze zou ik graag met je bespreken tijdens de CEO Roundtable waarvoor ik je reeds een uitnodiging voor heb gestuurd. In de corona-agenda doet FME suggesties hoe we op korte termijn de ergste klappen kunnen opvangen, vervolgens weer kunnen doorstarten en op langere termijn ervoor zorgen dat deze crisis onze economie versterkt in plaats van verzwakt.

Investeer in sleuteltechnologieën

De impact van de coronacrisis zet de goede uitgangspositie van Nederland als mondiale innovatiespeler onder druk. De grote ontwikkelingen die al voor de virusuitbraak van invloed waren, zullen niet op ons wachten. Ook niet als de financiële ruimte om te investeren voor de Rijksoverheid onder druk komt te staan. Bovendien dingen opkomende economieën, die wellicht eerder uit de crisis komen dan wij, mee naar het technologisch leiderschap in de wereld en het schaarse beschikbare high tech talent. China en de VS voeren hun R&D-investeringen snel op. Nederland en Europa mogen niet achterblijven, anders dreigt het risico dat we de boot gaan missen. Op korte termijn moet het kabinet ervoor zorgen dat beloftevolle scale-ups niet worden weggekocht, dat bedrijven over voldoende liquiditeit beschikken om hun R&D-trajecten te laten doorlopen en dat zij de kennis en kunde onder hun werknemers kunnen vasthouden. Technologie speelt een sleutelrol in herstellende en toekomstige economische groei. De impact van de economische maatregelen inzake het coronavirus vangt de ergste korte termijn klappen op, maar FME roept op om te blijven investeren in onze productiviteit, innovatiekracht en lange termijn groeivermogen. Dit kan door het generieke basisinstrumentarium te behouden en de plannen voor het Investeringsfonds en een Groeistrategie waar mogelijk te laten doorgaan.

Voor een uitgebreide toelichting verwijs ik graag naar de Corona-agenda pagina 8 en 9.

Digitalisering en cybersecurity: urgenter dan ooit

We moeten blijven innoveren en investeren in digitalisering om sterker uit de crisis te komen en zo zorgen voor een sterke maakindustrie. De ambitie om in 2030 het meest flexibele en digitaal verbonden productienetwerk van Europa te hebben is actueler dan ooit. FME pleit voor een meerjarige investeringsagenda voor sleuteltechnologieën zoals Artificial Intelligence. Investerings in automatisering en kunstmatige intelligentie kunnen naar schatting 1,3% per jaar bijdragen aan ons BNP. Cybersecurity moet daarin integraal worden meegenomen. Door de maatschappelijke ontwrichting door het coronavirus in de analoge wereld leunen we sterk op digitale diensten. We moeten borgen dat we daar veilig gebruik van kunnen maken. Daarom vragen de maatschappelijke- en technologische ontwikkelingen om een versnelling en intensivering van de aanpak van cybersecurity.

Daarnaast zal door de toegenomen digitalisering de behoefte aan bandbreedte én veilige communicatie (in eerste instantie met name van belang voor het defensie- en veiligheidsdomein én voor de kritische infrastructuur) versneld toenemen. In deze behoefte zal lasersatellietcommunicatie wereldwijd een grote rol gaan spelen. Nederland heeft unieke technologie, die – indien geïndustrialiseerd door de Nederlandse hightechindustrie – een miljarden businesscase op kan leveren. Investerings in deze ontwikkeling zijn nu cruciaal om

een weglek te voorkomen.

Voor een uitgebreide toelichting verwijs ik graag naar de Corona-agenda pagina 14 en 15.

Energietransitie

De coronacrisis heeft een impact op het behalen van maatschappelijke uitdagingen, zoals de energietransitie. Het coronavirus zal een impact hebben op de snelheid van de energietransitie. Onderdelen voor nieuwe energietechnologieën zijn moeilijk verkrijgbaar waardoor de oplevertermijn niet wordt gehaald. Dit heeft als gevolg dat de SDE+ financiering formeel vervalt. FME pleit voor een verlengingstermijn (afhankelijk van de opgelopen vertraging) voor lopende SDE+ beschikkingen.

De energie-intensieve industrie zal te maken krijgen met verminderde vraag ten gevolge van verminderde economische activiteiten en uitgaven. Dit zal zich op termijn vertalen in lagere duurzaamheidsinvesteringen bij bedrijven. De plannen voor een nationale CO2-belasting moeten daarom worden uitgesteld. Te meer omdat ook Europa via de Green Deal pleit voor strengere CO2-maatregelen waardoor een nationale heffing niet langer noodzakelijk is. De Green Deal zal moeten worden uitgevoerd met een grotere overheidsbijdrage aangezien bedrijven door deze crisis hard worden geraakt.

De inzet op kosteneffectieve energiemaatregelen, maximale CO2-reductie tegen minimale kosten, is nodig nu ondernemers minder kunnen investeren in duurzaamheidsmaatregelen. FME roept daarom op om kosteneffectieve investeringen in energiebesparing en circulaire economie structureel toe te passen. Het kabinet dient zowel energiebesparing als circulaire maatregelen op te nemen in het nog aan te kondigen maatregelenpakket Urgenda.

Afsluitend

Met deze agenda wil FME perspectief bieden voor de toekomst. Het geven van vertrouwen aan bedrijven, door ze houvast te bieden tijdens de coronavirus, zal er uiteindelijk voor zorgen dat we als Nederland sterker uit deze crisis komen.

Met belangstelling zie ik jouw reactie tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Ineke Dezentjé Hamming - Bluemink

voorzitter

Zilverstraat 69

Postbus 190, 2700 AD Zoetermeer

T **10.2.e**
E **10.2.e** @fme.nl
I www.fme.nl